

Nr 264.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående stat
för luftfartsfonden för budgetåret 1938/1939 m. m.;
given Stockholms slott den 31 mars 1938.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Albert Forslund.

*Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet
inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i
statsrådet å Stockholms slott den 31 mars 1938.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Forslund:

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under rubrik »Luftfartsfonden» föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde bliva riksdagen förelagd, för Luftfartsfonden å driftbudgeten för budgetåret 1938/1939 beräkna ett underskott av 1,278,000 kronor. Sedan vissa med inrät-

tandet av ifrågavarande fond sammanhängande spörsmål, vilka vid tiden för statsverkspropositionens avlåtande ännu voro föremål för utredning, numera färdigberetts, torde jag nu få ånyo anmäla ärendet.

I berörda sammanhang har chefen för finansdepartementet närmare motiverat förslaget om inrättande av en luftfartsfond, och i anslutning därtill har jag behandlat vissa detaljfrågor beträffande fonden. De sålunda framlagda förslagen voro grundade på utlåtanden av riksräkenskapsverket och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Genom proposition, nr 2 (sid. 82—83), har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen *dels* att besluta om inrättande från och med den 30 juni 1938 av ifrågavarande fond för redovisning av statens med den civila regelbundna luftfarten förenade tillgångar, inkomster och utgifter, *dels* ock att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till nedskrivning av lånekapital i luftfartsfonden å övergångsstat för innevarande budgetår beräkna ett anslag av 1,300,000 kronor.

Under hänvisning i övrigt till vad i nämnda sammanhang anförts får jag här till en början erinra om att till luftfartsfonden skulle såsom kapitaltillgångar i första hand överföras vissa mark- och byggnadsobjekt, vilka närmare angivits i riksräkenskapsverkets och väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag, ävensom statens innehav av aktier i aktiebolaget Aerotransport. På angivna skäl fann jag emellertid frågan om invärdering av tillgångarna och därmed sammanhängande spörsmål böra få anstå i avvaktan på slutligt förslag beträffande luftfartsfonden. I fråga om staten för luftfartsfonden framhöll jag, att förslaget innefattade ett överförande till denna stat av samtliga hittills å sjätte huvudtiteln under rubriken Luftfartsväsendet anvisade anslag, vilka motsvarade årliga utgifter. Ett undantag härifrån fann jag dock böra göras i fråga om anslaget till extra besiktningar av luftfartyg m. m., vilket anslag i enlighet med mitt förslag äskades under sjätte huvudtiteln (punkt 47).

Efter närmare motivering framlade jag slutligen ett sålunda

Beräknat förslag

till stat för Luftfartsfonden för budgetåret 1938/39.

<i>Inkomster.</i>	Kronor.	<i>Utgifter.</i>	Kronor.
1. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och områden	2,900	1. Underhåll och drift av luftfartsleder, <i>förslagsvis</i>	170,000
2. Diverse inkomster	100	2. Hyres- och arrendeavgifter m. m. för förhyrda lokaler och områden, <i>förslagsvis</i>	7,500
3. Utdelning å aktier i aktiebolaget Aerotransport ...	101,000	3. Ersättning till telegrafverket för radiotjänst åt luftfarten	267,000
Underskott att avföras å riksstatsens driftbudget...	1,278,000	4. Understöd av regelbunden luftfart	937,500
		<hr/> Summa kronor	<hr/> 1,382,000
	<hr/> Summa kronor 1,382,000		<hr/> Summa kronor 1,382,000

Såsom av statsverkspropositionen närmare framgår, motsvara de på utgiftsidan upptagna posterna 1 och 2 tillsammans det nu å sjätte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till underhåll och drift av luftfartsleder. Posten för ersättning till telegrafverket för radiotjänst åt luftfarten motsvarar sjätte huvudtitelns anslag till radiotjänst åt luftfarten. Posten 4 avser den avtalsenliga subventionen till aktiebolaget Aerotransport, för bestridande varav anslag hittills upptagits å nämnda huvudtitel.

De å inkomstsidan upptagna posterna torde här icke behöva ånyo närmare beröras, under erinran dock, att posten 2 Diverse inkomster å 100 kronor utgör ett formellt belopp och att avsikten är att å denna titel bokföra eventuellt inflytande inkomster av exempelvis försäljning av hö från flygfälten.

Vad till en början beträffar frågan om *invärderingen å luftfartsfonden* av dithörande tillgångar innebär ämbetsverkens i statsverkspropositionen återgivna förslag, att bland tillgångarna skulle upptagas *dels* de i statliga, icke militära flygfält ingående markområdena med ett efter inköpspris eller särskild värdering bestämt värde, utan hänsyn till nedlagda kostnader för planering och dylikt men inberäknat kostnader för lagfart m. m., *dels ock* de av staten bekostade, icke militära belysningsanläggningarna och flygfyrrarna till belopp, motsvarande för ändamålet anvisade kapitalökningsmedel. Dessa tillgångar äro för närvarande, i den mån de anskaffats för luftfartsändamål, bokförda å postverkets fond, och i andra fall — avseende mark, som även tidigare tillhört staten och numera upplåtits för luftfartsändamål — äro tillgångarna bokförda å domänfonden eller icke alls redovisade å någon fond. Beträffande viss ecklesiastisk mark, som nyttjas för luftfartsändamål mot erläggande av arrendeavgift, har någon ändring härutinnan icke ifrågasatts. Enligt vad i statsverkspropositionen förordats skulle därjämte å luftfartsfonden redovisas statens innehav av aktier i aktiebolaget Aerotransport, vilkas värde tills vidare bör upptagas med ett belopp, motsvarande köpeskillingen; dessa aktier äro för närvarande redovisade å fonden för statens aktier. Inom departementet har upprättats en förteckning över de tillgångar, som enligt mitt förslag skola redovisas å luftfartsfonden. Till denna förteckning, som torde få fogas såsom bilaga (Bilaga A) vid dagens statsrådsprotokoll, torde jag här få hänvisa beträffande tillgångsvärdena. Anmärkas bör att de i förteckningen upptagna värdena icke äro att betrakta såsom bestämda per den 30 juni 1938, vilket av flera skäl icke ännu låter sig göra. I den mån det vid beredning av frågan om fastställande av luftfartsfondens kapital finnes, att de i förteckningen angivna värdena böra jämkas, förutsätter jag, att värdesättningen får ske i anslutning till de resultat, som kunna framgå av den fortsatta utredningen.

I fråga om vissa av statens flygfält meddelades redan i statsverkspropositionen uppgifter om de värden, med vilka de, såvitt kan bedömas, i enlighet med nyss angivna princip böra upptagas å luftfartsfonden. Genom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens försorg hava uppgifter införskaffats om de värden, med vilka fälten vid Hästholmen, Svarteborg, Backamo och Bulltofta böra redovisas. Jag hänvisar härutinnan till nyssnämnda förteckning. Beträffande Bulltofta flygplats återkommer jag i det följande till frågan om flygplatsens

framtida förvaltning. De i berörda förteckning upptagna värdena äro grundade bland annat på de förslag rörande flygplatsens förvaltning m. m., som jag kommer att framlägga.

Belysnings- och flygfyranläggningarna äro sedan några år under utförande, och värdet av desamma per den 30 juni 1938 kan därför för närvarande icke bestämt angivas. Såsom nyss antytts, skola emellertid ifrågavarande anläggningar upptagas med ett belopp, motsvarande de för ändamålet förbrukade kapitalökningsmedlen. I nyssnämnda förteckning hava dessa anläggningar därför upptagits med ett uppskattat belopp. Jag vill i detta sammanhang framhålla, att ifrågavarande tillgångar, ehuru det i dem investerade länekapitalet enligt förslag av chefen för finansdepartementet skulle avskrivas, av praktiska skäl dock böra redovisas å luftfartsfonden såsom tillgångar och att vid sådant förhållande avskrivningen skulle komma till synes i fondredovisningen å ett avskrivningskonto, på sätt chefen för finansdepartementet beträffande vissa andra fonder närmare utvecklat i sitt anförande till det vid propositionen nr 199 till pågående riksdag fogade statsrådsprotokollet. Av samma skäl och i enahanda ordning böra upptagas anläggningsvärdena av de å statens flygfält befintliga byggnader och anordningar, som finansierats med skattemedel eller på annat sätt utan statlig kapitalinvestering. Slutligen må anmärkas att å fonden komma att upptagas radiofyranläggningar, till vilka årets riksdag anvisat anslag. Däremot skola, såsom i statsverkspropositionen förordades, de till telegrafverket hörande radioanläggningarna fortfarande redovisas å telegrafverkets fond; telegrafverket erhåller ersättning för nyttjandet av anläggningarna för luftfartsändamål från den för ändamålet å luftfartsfondens stat upptagna posten.

I detta sammanhang torde jag till behandling få upptaga frågan om *medel för ersättningsanskaffning och ersättningsarbeten* beträffande de å luftfartsfonden redovisade tillgångarna. I statsverkspropositionen har chefen för finansdepartementet framhållit, att kapitalinvesteringarna under fonden med vissa i detta sammanhang oväsentliga undantag böra upptagas såsom helt avskrivna. Fonden förfogar icke över likvida tillgångar. Vid sådant förhållande och då behovet av ersättningsanskaffning svårigen kan med säkerhet bedömas i förväg — behovet kan exempelvis uppkomma på grund av skador å anläggningarna — torde å kapitalbudgeten under luftfartsfonden böra årligen anvisas ett reservationsanslag, förslagsvis tills vidare å 200,000 kronor, vilket får disponeras efter Kungl. Maj:ts bestämmande för ersättningsanskaffning. I den mån detta anslag, mot vilket torde böra svara ett avskrivningsanslag å driftbudgeten, tages i anspråk, skulle alltså en höjning såväl av vederbörande tillgångskonto som av fondens avskrivningskonto äga rum. En minskning av berörda konton sker vid utrangering av tillgångsobjekt; på grund av det förordade anslaget ändamål blir utrangering att anse såsom en förutsättning för att anslaget skall få disponeras. Vad jag sålunda förordat ansluter sig i princip till vad chefen för finansdepartementet i nyss omförmälda sammanhang (proposition nr 199) anför. Om anvisande av ersättningsanslaget gör jag framställning i det följande.

Härefter torde jag, innan jag övergår till staten för luftfartsfonden, få behandla vissa spörsmål, som uppstå i samband med omläggning av *förvaltningen av Bulltofta flygplats* vid Malmö. Denna flygplats äges praktiskt taget helt av staten men har hittills omhänderhaft av Malmö stad, som utarrenderat densamma till aktiebolaget Aerotransport. Sedan Malmö stad förklarar sig icke längre vilja omhänderhava flygplatsen, hava förhandlingar under ledning av en av mig utsedd ordförande, expeditionschefen T. Löfgren, ägt rum mellan väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och staden samt mellan styrelsen och nämnda bolag i syfte att dels lösa förvaltningsfrågan, dels ock åvägbringa en överenskommelse rörande vissa därmed sammanhängande spörsmål av finansiell natur. Såsom resultat av dessa förhandlingar har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen med skrivelse den 8 mars 1938 överlämnat två avtal med Malmö stad och ett avtal med aktiebolaget Aerotransport, och styrelsen har hemställt om Kungl. Maj:ts godkännande av desamma. Ehuru avtalen icke torde behöva underställas riksdagens prövning, torde dock desamma såsom bilagor till dagens statsrådsprotokoll (Bilaga B, C och D) få åtfölja den proposition, om vars avlåtande till riksdagen jag avser att här göra framställning.

I sin skrivelse har *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* till en början erinrat om nu rådande förhållanden i fråga om flygplatsens förvaltning och härutinnan anført:

Genom beslut den 30 december 1935 har Kungl. Maj:t med anledning av en av luftfartsmyndigheten gjord framställning bemyndigat luftfartsmyndigheten att å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar med Malmö stad träffa avtal om förlängning för år 1936 av ett intill utgången av år 1935 gällande, mellan luftfartsmyndigheten, å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, och drätselkammarens i Malmö tredje avdelning, å Malmö stads vägnar, slutet, den 22 och 25 februari 1932 dagtecknat kontrakt angående upplåtelse till Malmö stad av kronan tillhöriga delar av Bulltofta flygfält m. m., dock med de jämkningar — utan ändring av villkoren i avtalet i övrigt — som kunde föranledas av flygfältets dåmera ändrade areal. Ifrågavarande kontrakt har med iakttagande av de av Kungl. Maj:t angivna villkoren förnyats den 17 och den 22 februari 1936 att gälla under en tid av ett år och sedermera vid tre olika tillfällen efter i varje särskilt fall givet bemyndigande av Kungl. Maj:t, senast den 3 december 1937, förlängts, så att det numera är gällande till och med den 30 juni 1938 eller till den tidpunkt dessförinnan, då nytt avtal i ämnet mellan Kungl. Maj:t och kronan samt Malmö stad kan bliva gällande.

Enligt kontraktet har Kungl. Maj:t och kronan till Malmö stad upplåtit ett inom staden beläget, kronan tillhörigt område, innehållande omkring 1.174,800 kvadratmeter, att tillsammans med ett staden tillhörigt område om cirka 76,000 kvadratmeter användas såsom flygplats till allmänt bruk. Upplåtelsen har skett utan avgift, mot det att staden förbundit sig att till aktiebolaget Aerotransport på sätt nedan sägs upplåta de i flygplatsen ingående områdena.

Enligt avtal den 22 och 25 februari 1932 mellan drätselkammarens i Malmö tredje avdelning, å stadens vägnar, å ena, samt aktiebolaget Aerotransport, å andra sidan, har staden för tiden från och med den 1 januari 1932 tills vidare, dock högst på fyra år, till bolaget upplåtit ifrågavarande båda områden, vilka tillsammans utgöra Bulltofta flygplats, jämte därå befintliga, staden tillhöriga

eller till staden upplåtna byggnader och anläggningar att av bolaget användas såsom flygplats för allmän luftfart. De i flygplatsen ingående markområdena, såväl det kronan som det staden tillhöriga, hava därvid upplåtits till bolaget utan arrendeavgift. Däremot har bolaget haft att till staden enligt i avtalet angivna grunder för upplåtelsen av de å flygplatsen befintliga anläggningarna och byggnaderna årligen erlägga en särskild avgift, bland annat motsvarande stadens årliga kostnader för dessa anläggningar och byggnader. Sistnämnda avtal har efter överenskommelse förlängts vid tre olika tillfällen. Enligt den senaste förlängningen gäller detsamma på oförändrade villkor tills vidare, intill dess annat kan bli va överenskommet, dock längst till och med den 30 juni 1938.

Anledningen till att förenämnda avtal endast förlängts under en kortare tidsperiod för varje gång sammanhänger med det förhållandet, att aktiebolaget Aerotransport förklarar sig icke längre vilja omhänderhava förvaltningen av flygplatsen, då bolaget icke ser sig i stånd att påtaga sig de förluster, som uppstått i samband med förvaltningen av flygplatsen, vilka kostnader enligt 1934 års luftfartsutrednings förslag ansetts böra bestridas av den, som förvaltar flygplatsen, och som icke inräknats i den bolaget tilldelade statssubventionen.

Såsom av det nu träffade huvudavtalet med Malmö stad framginge, fortsätter styrelsen, avsåges, att kronan skulle — närmast genom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i dess egenskap av luftfartsmyndighet — övertaga förvaltningen av flygplatsen. Då styrelsen emellertid icke vore beredd att utan ingående förberedelser övertaga förvaltningen av en så pass stor flygplats, hade styrelsen och aktiebolaget Aerotransport under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande ingått avtal, innebärande att bolaget under ytterligare ett år åtog sig förvaltningen av flygplatsen.

Om avtalet med Malmö stad anför väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:

Avtalet innebär, såsom förut antytts, i förhållande till tidigare överenskomelser den viktiga förändringen, att kronan skall övertaga förvaltningen av flygplatsen. I samband härmed bör erinras om att Malmö stad enligt föreskrift i Kungl. Maj:ts brev den 29 maj 1925 angående anvisande av medel till förbättring av flygplatsen å Bulltoftafältet i Malmö ålagts, att, så länge Bulltofta flygplats tillhandahålles staden och såvida icke Kungl. Maj:t annorlunda bestämmer, föranstalta om att stationen hålles öppen för allmän lufttrafik. Genom nu ifrågavarande avtal skulle denna stadens förpliktelse bortfalla. Häremot torde emellertid icke vara något att erinra, då staden bestämt motsatt sig omhänderhavandet av förvaltningen.

De till flygfält upplåtna områdena omfatta hela det nuvarande fältet vid Bulltofta, med undantag av en mindre ändring av det tidigare till 76,000 kvadratmeter angivna området, vilket numera åsatts ett yttnehåll av cirka 69,000 kvadratmeter, varjämte ett område om cirka 37,000 kvadratmeter tillkommit. För radioanläggningar har staden dessutom enligt § 3 upplåtit tvnen områden. De av staden tillhandahållna områdena hava upplåtits avgiftsfritt, vilken omständighet staden bland annat åberopat såsom stöd för att densamma ej skulle behöva lämna bidrag till förvaltningskostnaderna.

Till närmare utredning av innehållet i §§ 7 och 8 torde här böra omnämnas innehållet i den i paragraferna angivna överenskommelsen den 2 och 15 juni 1928 mellan luftfartsmyndigheten och drätselkammarens i Malmö tredje avdelning angående uppförande av en ny hangarbyggnad å Bulltoftafältet m. m. Denna överenskommelse innehåller i huvudsak följande. Staten skulle bli va

ägare till den uppförda hangarbyggnaden, men denna skulle underhållas av staden. Därest Malmö stad icke erhöle så stora inkomster av flygplatsen och därå uppförda hangarer, att de försloge till gäldande av *dels* en aktiebolaget Aerotransport åliggande avgift till staden å 3,000 kronor, *dels* ränta och amortering å såväl lån från luftfartslånefonden å 180,000 kronor som ytterligare tvenne lån, vilka Malmö stad för ändamålet upptog, och *dels* skäligt underhåll av hangaren, skulle staten genom eftergift beträffande stadens skyldighet att förränta och amortera lånet från luftfartslånefonden eller på annat sätt hålla staden skadeslös. Staten ägde rätt att övertaga förvaltningen av hangaren med skyldighet att därefter amortera och förränta återstående delar av lånen samt att svara för underhåll av hangaren. Byggnadskostnaderna för hangaren uppginge till 377,199 kronor 54 öre. För hangarens uppförande upptagna lån, nämligen *dels* förenämnda lån från luftfartslånefonden (amorteringstid 40 år), *dels* ock av Malmö stad upptagna lån, ett å 105,000 kronor (amorteringstid 20 år, ränta 4.75 procent) och ett å 92,199 kronor 54 öre (amorteringstid 30 år, ränta 4.6 procent) hava hittills förräntats och amorterats av aktiebolaget Aerotransport. Den 1 januari 1938 återstod att betala å respektive lån 153,000 kronor, 78,655 kronor 78 öre och 80,247 kronor 93 öre. Genom statens övertagande av förvaltningen av flygplatsen jämte anläggningar kommer helt naturligt denna statens ränte-, amorterings- och underhållsgaranti att träda i kraft. Enär ifrågavarande lån löpa med en för nuvarande förhållanden hög ränta, torde desamma lämpligen böra inlösas. Av lånen synes emellertid för närvarande allenast lånet från luftfartslånefonden vara möjligt att inlösa, enär övriga lån äro bundna intill år 1950, respektive år 1960, dock med viss möjlighet till tidigare konvertering. Denna rätt torde kunna göras gällande först under år 1940, varför frågan om inlösen av lånen synes kunna anstå till budgetåret 1939/1940. För att hålla möjligheten öppen för kronan att i ett sammanhang reglera samtliga utestående lån har i avtalet införts en bestämmelse om rätt för kronan att på vissa villkor vinna befrielse från lånen.

Den i § 9 omförmälda hangarbyggnaden uppfördes av Malmö stad under år 1924 och saknar numera betydelse för flygplatsen. Vid uppförande av en ifrågasatt stationsbyggnad torde det bliva erforderligt att bortflytta hangaren från flygplatsen, då platsen kommer att tagas i anspråk för den nya byggnaden.

Av det i § 10 angivna kostnadsbeloppet, 57,600 kronor, återstod den 1 januari 1938 oguldet ett belopp av 48,201 kronor 3 öre. Då detta skuldbelopp uppkommit på grund av utförda arbeten för elektrisk fyr- och signalbelysning vid flygplatsen och staten i övrigt plägar bekosta dylika anläggningar å flygplatserna, synes det skäligt, att statens åtagande kvarstår oförändrat. Det torde vara möjligt att inbetala detta lån, men då det synes lämpligast att upptaga frågan om inlösen av samtliga flygplatsen åvilande lån i ett sammanhang, vill styrelsen för närvarande icke göra någon hemställan härutinnan.

Enligt § 11 förbinder sig staden att, såvitt på staden beror, genom stadsplane- och utomplansbestämmelser förhindra sådan bebyggelse inom flygplatsens omgivning, som kan innebära fara eller hinder vid flygplatsens användande för allmän lufttrafik. I anslutning härtill har staden förklarat sig villig att medverka till genomförandet av en särskild överenskommelse mellan luftfartsmyndigheten och staden angående förhindrande av nybebyggelse inom vissa områden samt åtgärders vidtagande för att genom begränsning av byggnadshöjden kring flygplatsens omgivning trygga densammans fortsatta användning för lufttrafik. Då formerna för dessa stadens åtaganden icke hunnit slutgiltigt utarbetas, förutsättes i omnämnda överenskommelse, att fortsatta förhandlingar skola äga rum i syfte att fastställa skäliga och ur båda parternas synpunkter godtagbara riktlinjer beträffande såväl för stadens ändamålsenliga

utveckling och bebyggande erforderliga höjdbestämmelser som åtgärder för den allmänna lufttrafikens tryggande ur säkerhetssynpunkt. Staden har härvid i princip åtagit sig att hålla nere byggnadshöjden särskilt i huvudinflygningsriktningarna samt lämna vissa mindre områden i fältets omedelbara grannskap praktiskt taget obebyggda. För att emellertid icke onödigtvis pålägga staden inskränkningar i fråga om byggnadshöjd kommer frågan om flygplatsens möjligheter till eventuell fortsatt utvidgning att jämväl upptagas till behandling, parallellt med frågan om erforderliga byggnadsrestriktioner. Det är möjligt, att dessa fortsatta utredningar kunna resultera i önskemål om att ytterligare mark bör införlivas med flygplatsen. Utvecklingen inom luftfartens område har nämligen under de senaste åren kommit att ställa allt större krav på storleken och beskaffenheten av de för reguljär luftfart upplåtna flygplatserna.

Enligt § 15 förbinder sig staden att, därest kronan före 1939 års utgång skulle låta utföra en ny stationsbyggnad å flygplatsen avsedd jämväl för den trafikerande allmänhetens betjänande, lämna ett bidrag av 85,000 kronor, motsvarande beräknade kostnader för i byggnaden ingående tull- och passlokaler m. m., vilka det eljest skulle ankomma på staden att tillhandahålla.

Beträffande övriga bestämmelser hänvisas till avtalet och därvid fogad separat överenskommelse.

Styrelsen övergår härefter till avtalet med aktiebolaget Aerotransport och anför härom:

Avtalet med aktiebolaget Aerotransport avser tiden från och med den 1 juli 1938 till och med den 30 juni 1939. Upplåtelsen skall omfatta hela flygfältet vid Bulltofta jämte därå befintliga byggnader och anläggningar. Någon avgift kommer bolaget ej att erlägga för upplåtelsen, men bolaget bekostar samtliga för flygplatsens underhåll och drift erforderliga utgifter. I jämförelse med tidigare avtal mellan Malmö stad och bolaget har den bolaget enligt sistnämnda avtal åliggande avgiftsskyldigheten för till detsamma upplåtna anläggningar och byggnader utgått. Bolaget har nämligen gjort gällande, att det icke ser sig i stånd att omhänderhava förvaltningen av flygfältet utan att erhålla gottgörelse för därav uppkommen förlust. Det lämpligaste sättet för täckande av denna förlust har därvid ansetts vara, att staten övertager den å innehavaren av flygfältet åliggande ränte- och amorteringsskyldigheten å de för anläggningar och byggnader upptagna lånen. Bolaget har emellertid gjort gällande, att denna befrielse även måtte utsträckas att gälla för tiden den 1 januari—den 30 juni 1938. Detta finner styrelsen skäligt och får för sin del tillstyrka. I avtalet har emellertid någon bestämmelse om statens övertagande av ränte- och amorteringsskyldigheten för de lån, som av Malmö stad upptagits för uppförande av hangarbyggnaden nr 3, icke intagits, då en sådan skyldighet i varje fall åligger staten jämlikt överenskommelsen mellan luftfartsmyndigheten och Malmö stad den 2 och 15 juni 1928. Däremot har i § 8 intagits bestämmelse om kronans övertagande av den skyldighet, bolaget har att förränta och amortera bolagets skuld till Malmö stads gas- och elektricitetsverk enligt ett den 3 och 30 juli 1931 ingånget kontrakt. Detta åtagande har jämväl avsetts att gälla för framtiden, då det, som nyss framhållits, ansetts vara en kostnad, som det bör ankomma på staten att svara för.

Styrelsen meddelar härefter, att enligt en styrelsens skrivelse bifogad uppställning det belopp, som skulle erfordras för betalning av de under tiden den 1 januari 1938—den 30 juni 1939 förfallna eller förfallande ränte- och amorteringsbeloppen å de hangarbyggnaden nr 3 åvilande lånen, utgjorde 36,802 kronor 25 öre. De under samma tid till betalning förfallna eller för-

fallande ränte- och amorteringsbeloppen å Aerotransports skuld till gas- och elektricitetsverken, avseende fyr- och signalbelysning, uppginge, enär nämnda belopp enligt bestämmelse i kontraktet förfölle till betalning varje den 1 januari, till sammanlagt 9,287 kronor 60 öre. Med anledning härav vore, anför styrelsen, ett belopp av tillhoppa 46,089 kronor 85 öre erforderligt för betalning av de ränte- och amorteringsbelopp, som under tiden den 1 januari 1938—den 30 juni 1939 förfölle till betalning.

Styrelsen yttrar sig härefter om förvaltningen av Bulltofta flygplats efter den 30 juni 1939 och anför, att densamma lämpligen torde böra uppdragas åt styrelsen i dess egenskap av luftfartsmyndighet. Det måste nämligen framhållas, fortsätter styrelsen, att det icke i längden vore möjligt att bibehålla den organisationsform av förvaltningen, som nu vore rådande. Organisationen måste nämligen anpassas efter de i avtalen angivna förutsättningarna. Något förslag till organisation av förvaltningen av flygplatsen syntes för närvarande ej vara möjligt att upprätta, enär beräkningen av inkomster och utgifter fordrade en ingående undersökning av förhållandena vid flygplatsen. Styrelsen komme därför att vid avgivande av sina anslagsäskanden för budgetåret 1939/1940 ånyo upptaga denna fråga till behandling. Styrelsen anför vidare:

Därest uppdraget att omhändervisa förvaltningen av Bulltofta flygplats efter den 30 juni 1939 överlämnas till styrelsen, kommer styrelsen att ställas inför i viss mån nya uppgifter. Då styrelsens järnvägs- och luftfartsbyrå icke är utrustad med erforderlig personal för att kunna utan förstärkning av arbetskraften förbereda nämnda uppgifter, torde det vara nödvändigt, att erforderliga medel redan nästkommande budgetår ställas till styrelsens förfogande för att verkställa erforderliga förberedande åtgärder för övertagandet av förvaltningen. En särskild flygplatschef, lydande direkt under väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, bör tillsättas, och det torde böra ankomma på honom att i samråd med den nuvarande flygplatsförvaltningen utarbeta erforderliga instruktioner för personalens verksamhet, uppgöra förslag till underhålls- och arbetsplaner för byggnader och flygfält, upprätta förslag till avtal angående uthyrning av lokaler, betesrätt m. m. samt anställa för flygplatsens förvaltning erforderlig personal. Såsom styrelsen i särskild skrivelse till Kungl. Maj:t framhållit, är nybyggnadsfrågan för Bulltofta i behov av en snar lösning, varför ett uppskjutande av densamma icke längre är möjligt. Styrelsen räknar därför med att en ny stationsbyggnad kommer till stånd under nästkommande budgetår. Det torde vara lämpligt, att den blivande flygplatschefen följer installationsarbetet m. m. i den nya byggnaden. Styrelsen måste räkna med att den blivande flygplatschefen beredes tillfälle att studera flygplatsers drift och förvaltning, innan ansvaret härför kan uppdragas åt honom. Till hans förfogande bör också finnas skrivhjälp, varjämte vissa inventarier kunna behöva anskaffas, samt medel disponeras för expenser m. m.

Styrelsen beräknar, att ett belopp av cirka 10,000 kronor erfordras under budgetåret 1938/1939 för att möjliggöra styrelsens övertagande av Bulltofta flygplats förvaltning på sätt här angivits.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte godkänna de av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen med drätselkammarens i Malmö tredje avdelning och med

aktiebolaget Aerotransport ingångna avtalen angående förvaltningen av Bulltofta flygplats; att till gäldande av kostnader för ränta och amortering av lån, åvilande flygplatsen vid Bulltofta, måtte för budgetåret 1938/1939 anvisas ett belopp av 46,089 kronor 85 öre; samt att Kungl. Maj:t måtte för vidtagandet av förberedande åtgärder för väg- och vattenbyggnadsstyrelsens övertagande av förvaltningen av nämnda flygplats för budgetåret 1938/1939 anvisa ett belopp av 10,000 kronor.

Riksräkenskapsverket, som genom remiss anbefallts att avgiva utlåtande beträffande finansieringen av de i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens framställning avsedda kostnaderna, har i utlåtande den 16 mars 1938 anfört:

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens skrivelse har givit riksräkenskapsverket anledning till uttalande närmast i vad avser den innehavaren av Bulltofta flygplats åliggande ränte- och amorteringsskyldigheten beträffande dels tre av Malmö stad i samband med uppförandet av en ny hangarbyggnad upptagna lån, dels aktiebolaget Aerotransports skuld till Malmö stads gas- och elektricitetsverk för utförda arbeten för elektrisk fyr- och signalbelysning.

Efter statens övertagande av förvaltningen av flygplatsen jämte anläggningar skulle förräntningen och amorteringen av berörda lån och skuld för framtiden åvila staten. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förordar emellertid, att ränte- och amorteringsskyldighetens överflyttning på staten skall räknas från och med den 1 januari 1938, ehuru väl statens övertagande av flygplatsens förvaltning avses skola ske först vid en senare tidpunkt.

Enligt riksräkenskapsverkets uppfattning bör ett överflyttande till staten av berörda ränte- och amorteringsskyldighet medföra, att omhandlade förräntning och amortering för framtiden handhaves av riksgäldskontoret och redovisas över riksgäldsfonden.

Rörande ränte- och amorteringskostnadernas finansiering vill riksräkenskapsverket föreslå följande.

Å kapitalbudgeten bör anvisas ett anslag till kapitalinvestering å luftfartsfonden med belopp, motsvarande den vid tidpunkten för ränte- och amorteringsskyldighetens överflyttande till staten kvarstående kapitalskulden. För avskrivning av mot detta anslag svarande kapitaltillgångar bör samtidigt å driftbudgeten under huvudtiteln för avskrivning av nya kapitaltillgångar anvisas ett lika stort anslag. Båda anslagen böra uppföras såsom reservationsanslag. Genom den sålunda föreslagna medelsanvisningen skulle riksgäldskontoret erhålla täckning för hela den kvarstående kapitalskulden. Räntekostnaderna åter böra — i likhet med statens övriga räntekostnader — avföras såsom utgift å riksgäldsfondens stat.

Vid genomförandet av det av riksräkenskapsverket sålunda framlagda förslaget läser det ankomma på fullmäktige i riksgäldskontoret att vidtaga de åtgärder för inlösen av ifrågakvarande lån, som kunna finnas möjliga och lämpliga.

Vad slutligen angår väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hemställan om anvisande av medel för vidtagande av förberedande åtgärder för styrelsens övertagande av förvaltningen av Bulltofta flygplats, vill riksräkenskapsverket såsom sin mening uttala, att för ändamålet avsedda medel böra anvisas å luftfartsfondens stat.

Departements-
chefen.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, är staten ägare av praktiskt taget hela Bulltofta flygfält. Med hänsyn härtill är utgångsläget vid bedömning av förvaltningsfrågan ett annat än vid de övriga för trafik upplätta flygplatserna i landet — främst Bromma och Torslanda — vilka ägas

av respektive städer och där förvaltningen sålunda blivit en kommunal angelägenhet. Därest Bulltofta flygplats över huvud skall bibehållas såsom flygplats för regelbunden luftfart, är det av angivna skäl ofrånkomligt att staten på lämpligt sätt föranstaltar om platsens förvaltning.

Malmö stad, som hittills åtagit sig förvaltningen av Bulltofta flygplats men utarrenderat densamma till aktiebolaget Aerotransport, önskar icke längre omhänderhava flygplatsens förvaltning. Aktiebolaget Aerotransport, som nyligen överlämnat förvaltningen av Bromma flygplats till Stockholms stad, anser sig icke heller böra ifrågakomma såsom förvaltare av flygplatsen i Bulltofta. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen såsom luftfartsmyndighet anser för sin del, att flygplatsens förvaltning lämpligen bör uppdragas åt styrelsen, ehuru såsom övergångsform förvaltningen skulle intill utgången av budgetåret 1938/1939 fortfarande handhavas av nyssnämnda bolag, varom preliminärt avtal träffats med bolaget.

Med hänsyn till sålunda föreliggande förhållanden och vad i övrigt anförs finner även jag väg- och vattenbyggnadsstyrelsens nu framlagda förslag beträffande förvaltningen vara av beskaffenhet att böra godtagas.

Vad beträffar de föreliggande avtalsförslagen vill jag i detta sammanhang allenast framhålla, att statens tidigare åtaganden beträffande de ifrågavarande fyra länen, vilka åtaganden godkänts av riksdagen, med hänsyn till statens ställning såsom ägare av flygplatsen i realiteten inneburit, att staten vid ett framtida övertagande av förvaltningen komme att få påtaga sig hela betalningsskyldigheten för då återstående delar av länen, på sätt de föreliggande förslagen också innebära. I viss mån gäller vad nu sagts icke aktiebolaget Aero transports i § 10 i avtalet med Malmö stad omförmälda åtagande att amortera och förränta vissa kabelkostnader m. m., för vilket åtagande staten iklätt sig garanti, men då de härmed avsedda anläggningarna äro kronans egendom, torde icke skäligen kunna göras någon erinran mot att staten ikläder sig betalningsskyldigheten för ifrågavarande kostnader.

Jag finner mig alltså böra tillstyrka, att ifrågavarande avtal godkännas.

Enligt avtalen och väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag beträffande nyssnämnda kabelkostnader m. m. skall staten övertaga betalningsskyldigheten för nyssnämnda lån och kostnader från och med 1938 års annuiteter. Lånens ursprungliga belopp och kapitalbelopp den 1 januari 1938 samt räntefot framgå av följande sammanställning:

L å n	Ursprungligt	Kapital-	Räntefot
	kapital-	belopp	
	belopp	den 1 jan.	
	Kronor	1938	%
Ur luftfartslånefonden	180,000: —	153,000: —	4
Av Malmö stad upptaget lån	105,000: —	78,655: 78	4.75
» » » »	92,199: 54	80,247: 93	4.6
Aero transports skuld till Malmö stads			
gas- och elektricitetsverk	57,600: —	48,201: 03	5
	<hr/>	<hr/>	
Summa kronor	434,799: 54	360,104: 74	

I enlighet med riksräkenskapsverkets förslag förordar jag, att ett mot

kapitalbeloppet per den 1 januari 1938 svarande anslag, lämpligen avrundat till 360,200 kronor, anvisas å kapitalbudgeten under luftfartsfonden för att av fullmäktige i riksgäldskontoret användas till amortering eller återbetalning vid lämpligt tillfälle av ifrågavarande lån. På sätt riksräkenskapsverket anfört torde efter den 31 december 1937 förfallna och förfallande räntebelopp få avföras å riksgäldsfondens stat.

Härefter torde jag få övergå till *staten för luftfartsfonden*. Med den ståndpunkt, jag nyss intagit till frågan om finansieringen av förenämnda fyra lån, kan jag här bortse från väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag om anvisande av medel till erläggande av amortering och ränta å lånen. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har emellertid därjämte hemställt, att ett belopp av 10,000 kronor måtte ställas till styrelsens förfogande under nästa budgetår, vilket belopp skulle användas till förberedande åtgärder för övertagande av förvaltningen av Bulltofta flygplats från och med den 1 juli 1939. Med hänsyn till vad styrelsen anfört, och då beloppet synes lämpligt avvägt, vill jag tillstyrka bifall till styrelsens förslag. Då kostnad av förevarande slag lämpligen bör bestridas från luftfartsfondens stat och avföras å posten för underhåll och drift av luftfartsleder, torde denna post, vilken i statsverkspropositionen beräknats till 170,000 kronor, böra höjas med 10,000 kronor till 180,000 kronor.

I övrigt saknar jag anledning ifrågasätta ändring av det i statsverkspropositionen framlagda, här förut återgivna förslaget till stat, vilket alltså skulle få följande utseende:

Förslag			
till stat för luftfartsfonden för budgetåret 1938/1939.			
<i>Inkomster.</i>	Kronor	<i>Utgifter.</i>	Kronor
1. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och områden	2,900	1. Underhåll och drift av luftfartsleder, <i>förslagsvis</i>	180,000
2. Diverse inkomster	100	2. Hyres- och arrendavgifter m. m. för förhyrda lokaler och områden, <i>förslagsvis</i>	7,500
3. Utdelning å aktier i aktiebolaget Aerotransport ...	101,000	3. Ersättning till telegrafverket för radiotjänst å luftfarten	267,000
Underskott att avföras å riksstatsens driftbudget...	1,288,000	4. Understöd av regelbunden luftfart	937,500
	Summa kronor 1,392,000		Summa kronor 1,392,000

Chefen för finansdepartementet torde senare få för Kungl. Maj:t anmäla förslag om anvisande av anslag *dels* å tilläggsstat för budgetåret 1937/1938 till nedskrivning av lånekapital i luftfartsfonden, *dels* för budgetåret 1938/1939 till avskrivning av här föreslagna, i statsverkspropositionen icke upptagna kapitalinvesteringar i luftfartsfonden, nämligen till inlösen av lån för anläggningar å Bulltofta flygplats och till ersättningsanskaffning och ersättningsarbeten.

Under framhållande, att proposition i ärendet jämlikt § 54 riksdagsordningen synes kunna avlätas utan hinder av att den för propositioners avlämnande i riksdagen stadgade tiden gått till ända, och under åberopande av vad jag i det föregående anført hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna av mig framlagt förslag till stat för luftfartsfonden för budgetåret 1938/1939;

dels för *Luftfartsfonden* å driftbudgeten för budgetåret 1938/1939 upptaga ett underskott av kronor 1,288,000;

dels till *inlösen av lån för anläggningar å Bulltofta flygplats* å kapitalbudgeten under rubrik luftfartsfonden för budgetåret 1938/1939 anvisa ett reservationsanslag av kronor 360,200;

dels ock till *ersättningsanskaffning och ersättningsarbeten* å kapitalbudgeten under rubrik luftfartsfonden för budgetåret 1938/1939 anvisa ett reservationsanslag av kronor 200,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fredric Hawerman.

Bilaga A.

FÖRTECKNING

öfver tillgångar, avsedda att ingå i luftfartsfonden.

<i>Flygplatser:</i>	Kronor (avrundat)	Anmärkningar
<i>Luftfartsleden Stockholm—Malmö:</i>		
Vängsö.....	66,700	
Hästholmen	34,700	Överföres från do-
Visingsö	37,100	mänfonden.
Hagshult.....	47,900	
Exen	12,900	
Fagerhult	28,300	
Eslöv.....	90,900	
Bulltofta		
Markvärde.....	587,400	
Byggnadsvärde	531,200	Delvis domänfondens
	<u>1,118,600</u>	mark, som överföres.
<i>Luftfartsleden Malmö—Göteborg—norska</i>		
<i>gränsen:</i>		
Backamo	39,600	Överföres från armé-
Svarteborg	11,600	förvaltningen.
Näsinge	52,000	Överföres från do-
	<u>Summa kronor 1,540,300</u>	mänfonden.
<i>Flygfyrrar och belysningsanläggningar</i>	1,000,000	Häri ingå även an-
<i>Radiofyrrar m. m.....</i>	—	läggningar å Bull-
<i>Aktier i A.-B. Aerotransport</i>	2,525,100	tofta, Norrköpings
<u>Summa summarum kronor</u>	<u>5,065,400</u>	o. Jönköpings flyg-
		platser. Samtliga
		kostnader äro av-
		skrivna el. föreslås
		till avskrivning.

Bilaga B.

AVTAL.

Mellan Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i egenskap av luftfartsmyndighet, å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, samt drätselkammarens i Malmö tredje avdelning, å Malmö stads vägnar, har följande avtal träffats.

§ 1.

Kronan övertager från och med den 1 juli 1938 förvaltningen av Bulltofta flygplats såsom flygplats till allmänt bruk. Flygplatsen skall anses omfatta *dels* av kronan för ändamålet upplåten mark, *dels* de områden, som av staden jämlikt § 2 i detta avtal för ändamålet upplåtas, *dels* ock mark, som framdeles kan komma att tagas i anspråk för ändamålet, allt jämte tillhörande, för luftfarten avsedda byggnader och anläggningar. Förvaltningsuppgiftens handhavande äger kronan uppdraga åt statlig myndighet eller överlämna åt enskilt företag.

§ 2.

Till kronan upplåter staden utan ersättning från och med den 1 juli 1938

- a) det å bifogade, med A betecknade karta över Bulltofta flygfält med röd kantbeteckning angivna område om c:a 69,000 kvm. av Skrävlinge Östra 8²²,
- b) det å samma karta med blå kantbeteckning angivna område om c:a 37,000 kvm. av Skrävlinge Östra 8²⁴, båda områdena att tillsammans med av kronan för ändamålet upplåten mark användas såsom flygplats till allmänt bruk.

§ 3.

Vidare upplåter staden till kronan utan ersättning från och med den 1 juli 1938

dels ett område om 12,000 kvm., beläget på sätt å ovannämnda karta med gul kantbeteckning angives eller på annan plats, som i förekommande fall kan mellan drätselkammarens tredje avdelning och luftfartsmyndigheten överenskommas,

dels ett område om 11,819 kvm., angivet å bifogade, den 13 november 1924 och den 22 april 1937 upprättade och såsom B betecknade karta, båda områdena avsedda att användas för de radioanläggningar m. m., som erfordras för luftfartens betjänande å flygplatsen.

§ 4.

De i §§ 2 och 3 angivna markupplåtelseerna skola gälla tillsvidare, så länge och i den mån de upplåtna områdena erfordras för i samma paragrafer angivna ändamål, dock att upplåtelseerna jämlikt § 3 icke utan särskild överenskommelse äga giltighet längre än till den 1 januari 1950.

§ 5.

Å de enligt §§ 2 och 3 upplåtna områdena äger kronan, efter inhämtande av stadens yttrande och med beaktande, i den mån så finnes möjligt och skäligt, av från stadens sida framförda önskemål, uppföra de byggnader samt verkställa de anläggningar och planeringsarbeten, vilka kronan i enlighet med de för de olika områdenas upplåtelse avsedda ändamålen finner erforderliga för lufttrafikens behöriga bedrivande och tryggande. Dylika byggnader och anläggningar, vilka förbliva statens egendom, skola, därest ej annat överens-

kommes, vara undanskaffade, då upplåtelse tiden utlöper för den mark, varå de äro belägna. De markområden, varå byggnaderna eller anläggningarna varit uppförda, skola vid sistnämnda tidpunkt jämväl i möjligaste mån vara försatta i sådant skick, att ny bebyggelse på grund av den tidigare användningen av områdena icke försvåras. Andra byggnader och anläggningar än de nu nämnda få icke utan stadens medgivande inom de upplåtna områdena uppföras eller anordnas.

Beträffande det under § 2 b) angivna området om c:a 37,000 kvm. för binder sig kronan att, så länge med hänsyn till luftfarten hinder häremot icke möta, hålla detsamma fritt tillgängligt för allmänheten, utom vid tillfällen, då flyguppvisningar äro anordnade vid flygplatsen.

Under upplåtelse tiden äger kronan att genom betesupplåtelser eller på annat sätt tillgodogöra sig på de upplåtna områdena växande gräs m. m.

Inom de i §§ 1, 2 och 3 angivna områdena befintliga ledningar och triangelpunkter få av staden bibehållas, så länge staden har behov av desamma. Vidare äger staden att efter samtycke av luftfartsmyndigheten i varje särskilt fall utlägga nya ledningar över samma områden. Staden äger tillträde till områdena för ledningarnas tillsyn och underhåll.

Ersättning skall icke av staden erläggas för markens disponerande för ledningsändamål, men staden är skyldig att för tillgodoseende av luftfartens säkerhet vid i föregående stycke avsedda arbetens utförande följa av luftfartsmyndigheten lämnade anvisningar samt att återställa marken i förutvarande skick.

I händelse kronan utför sådana arbeten, som medföra, att stadens ledningar eller triangelpunkter behöva skyddas eller flyttas, är kronan pliktig bestrida kostnaderna härför.

I den mån områdena skola hägnas, skall kronan bestrida alla hägnadskostnader.

§ 6.

Staden medger, att för säkerställande av blindlandning erforderliga apparater och anläggningar å marken med tillhörande ledningar må, utan att ersättning till staden därför skall utgå, uppställas respektive nedläggas och tillsvidare bibehållas å de av staden disponerade områden, varom överenskommelse träffats eller kan komma att träffas mellan kronan och staden.

Kronan skall vidare äga rätt att utanför de i §§ 2 och 3 angivna områdena, efter medgivande av staden i varje särskilt fall men utan utgivande av markarrende, över och inom staden tillhöriga markområden *dels* uppsätta och tillsvidare bibehålla de belysningsanordningar, som äro erforderliga för lufttrafikens bedrivande under mörker, *dels ock* framdraga och tillsvidare bibehålla för berörda belysningsanordningar erforderliga ledningar.

§ 7.

Staden befrias från skyldigheten att underhålla den byggnad (hangar III), innehållande dels hangarhall, dels kontors-, verkstads- och lagerlokaler, om vars uppförande överenskommelse den 2 och 15 juni 1928 träffats mellan luftfartsmyndigheten och drätselkammarens i Malmö tredje avdelning, ävensom från underhållsskyldighet i övrigt beträffande inom flygplatsen befintliga byggnader med tillbehör, såsom inventarier, maskiner och redskap, samt beträffande inhägnader och vägar; dock med skyldighet för staden att till kronan utgiva ersättning för sådan brist i fråga om staden nu i berörda hänseende åvilande underhåll, vilken kan finnas föreligga vid detta avtals ikraftträdande. För fastställandet av, huruvida brist, varom nu nämnts, förefinnes beträffande byggnader och hägnader, samt i förekommande fall vär-

dering därav skall, såvitt ej mellan luftfartsmyndigheten och drätselkammarens tredje avdelning annat överenskommes, snarast möjligt efter detta avtals ikraftträdande hållas syn av tre gode män, av vilka luftfartsmyndigheten utser en, Malmö stad en samt de två sålunda valda den tredje. Aktiebolaget Aerotransport skall beredas tillfälle att genom ombud närvara vid synen.

Kostnaderna för synen skola till lika delar bestridas av kronan och staden.

§ 8.

Kronan bibehålles vid den kronan jämlikt förenämnda överenskommelse av den 2 och 15 juni 1928 åliggande skyldigheten att hålla staden skadeslös för kostnader för förräntning och amortering av återstående delar av de lån, vilka staden upptagit till täckande av kostnader för uppförande av hangar III m. m., nämligen *dels* ett av Kungl. Maj:t ur luftfartslånefonden den 29 juni 1928 beviljat lån å ursprungligen 180,000 kr., *dels* ett 20-årigt amorteringslån å ursprungligen 105,000 kr., löpande med 4.75 % ränta, och *dels* ett 30-årigt amorteringslån å ursprungligen 92,199 kr. 54 öre, löpande med 4.6 % ränta, dock med rätt för kronan att vinna befrielse från sagda skyldighet såvitt varje särskilt lån angår genom att, när kronan därtill finner anledning, till staden erlägga ett belopp, motsvarande respektive låns kapitalvärde vid tiden för beloppets erläggande eller, såvitt lånet ur luftfartslånefonden angår, själv övertaga lånet. Kapitalvärdet beräknas med hänsyn till i lånevillkoren angiven amorteringstid och räntesats samt medgiven rätt till konvertering.

§ 9.

Kronan medgiver, att den staden tillhöriga, å kronans mark nu belägna hangarbyggnaden nr I må tillsvidare kvarstå och av staden med bibehållen äganderätt utan utgivande av markarrende disponeras för ändamål, som av luftfartsmyndigheten godkännes, dock med skyldighet för staden att inom fyra månader efter skedd uppsägning från kronans sida låta borttaga byggnaden från flygplatsen.

§ 10.

Genom avtal den 19 och 24 november 1931 mellan luftfartsmyndigheten och Malmö stads gas- och elektricitetsverk har kronan förbundit sig att, därest Aktiebolaget Aerotransport eller annan innehavare av Bulltofta flygplats icke kunde fullgöra den förpliktelse, som bolaget enligt ett med gas- och elektricitetsverken den 3 och 30 juli 1931 träffat kontrakt åtagit sig i fråga om förräntning och amortering under en tid av högst tjugo år av viss i kontraktet omfördad kostnad för kablar m. m. för belysningsanordningar å Bulltofta flygplats, i stället övertaga denna skyldighet, dock att kronans berörda garanti icke avsåge ett högre kostnadsbelopp än 57,600 kr. Enligt avtalet äro ifrågavarande kablar m. m., i den mån de äro belägna å kronans mark, kronans egendom.

Från nu angiven förbindelse äger kronan vinna befrielse genom att, när kronan därtill finner anledning, till staden erlägga ett belopp, motsvarande vid tiden för beloppets erläggande återstående kapitalskuld jämte upplupen ogulden ränta.

§ 11.

Staden förbinder sig att, såvitt på staden beror och i den mån så anses kunna ske utan risk för att ersättning till fastighetsägare behöver utgivas, efter hand genom stadsplane- och utomplansbestämmelser, medverka till förhindrande i möjligaste mån av sådan nybebyggelse inom flygplatsens omgivningar, som, i vad avser höjd å byggnad eller eljest å fast anordning, kan

innebära fara eller hinder vid flygplatsens användande för allmän luftfart. Mellan luftfartsmyndigheten och staden skall särskild överenskommelse träffas *dels* angående de områden inom stadens gränser, där åtgärder till förhindrande av nybebyggelse, som här avses, kunna vara erforderliga, *dels* angående omfattningen och arten av sådana åtgärder, *dels ock* angående eftergifter i stadens åtaganden. Stadens medverkan begränsas i övrigt till vad i överenskommelsen angives. Staden förklarar sig vidare villig att, såvitt på staden beror, vidtaga åtgärder för intagande i stadens byggnadsordning av föreskrift om skyldighet för stadens byggnadsnämnd att, då fråga uppkommer om lov till nybyggnad inom område, varom ovan nämnts, av beskaffenhet att enligt vad i överenskommelsen angives genom höjd å byggnad eller eljest å fast anordning kunna medföra fara eller hinder för den allmänna luftfarten, härom inhämta yttrande av luftfartsmyndigheten, innan ärendet av nämnden avgöres.

Innan förslag till stadsplanebestämmelser eller utomplansbestämmelser för område, som här avses, i författningsenlig ordning utställas för granskning, skall luftfartsmyndigheten, om genom förslag avses att möjliggöra högre höjd å byggnad eller eljest å fast anordning, än som i överenskommelsen angivits såsom för luftfarten icke hinderlig största höjd, beredas tillfälle att över förslaget avgiva yttrande.

Kronan förbinder sig att icke utan särskild överenskommelse nyttja i flygplatsen ingående mark för annan bebyggelse eller exploatering än som sammanhänger med flygplatsens användning för allmän luftfart. Avgifterna för begagnande av flygplatsen och där befintliga anläggningar skola icke överstiga dem, som gälla för andra flygplatser av motsvarande slag inom landet.

§ 12.

De skatter och onera, som avse till kronan upplåtna områden och belöpa på upplåtelse tiden, skola, i den mån områdena var för sig eller flera gemensamt åsatts särskilda taxeringsvärden, betalas och fullgöras av kronan.

§ 13.

Staden förbinder sig att tillhandahålla för flygplatsen och dess anläggningar erforderlig elektrisk kraft samt gas och vatten mot lägsta för förbrukning av motsvarande slag och omfattning vid varje tid inom staden gällande taxor. Staden medger kostnadsfri anslutning av befintliga och framtida för flygtrafiken avsedda byggnader till stadens elektriska distributions-, vatten-, gaslednings- samt kloaksystem, allt i den mån nu befintliga huvudledningars kapacitet är tillräcklig för denna ytterligare anslutning. Servisledningar bekostas av kronan.

§ 14.

Staden förbinder sig att söka tillgodose flygplatsens behov av lämpliga trafikleder för gatu- och vägtrafiken till och från flygplatsen.

§ 15.

Därest kronan låter å flygplatsen före 1939 års utgång påbörja uppförande av en ny stationsbyggnad, avsedd att tillgodose behovet av lokaler för säkerhets-, stations- och förvaltningstjänst m. m., lämnar staden, sedan byggnaden färdigställt, ett engångsbidrag till byggnadskostnaden med 85,000 kr. I gengäld skall staden inom den nya byggnaden avgiftsfritt och utan skyldighet att bekosta underhåll tillhandahållas lokaler för tull- och passmyndigheter samt för sådana ändamål i övrigt, som det eljest skulle ankomma på staden att tillgodose, allt i den omfattning, som drätselkammarens tredje

avdelning och luftfartsmyndigheten för den närmaste framtiden kunna finna behöflig.

För stadens ifrågavarande bidragsskyldighet förutsättes, att staden ej innan byggnaden färdigställts nödgas själv vidtaga åtgärder för utvidgning eller förbättring av de nuvarande lokalerna för tull- och passmyndigheterna m. m. å flygplatsen. Sistnämnda lokaler skola, intill dess den nya byggnaden är färdig och inredd, av staden avgiftsfritt disponeras för ifrågavarande ändamål.

Om staden framdeles, för att på ett då erforderligt sätt tillgodose lokaler för tull- och passmyndigheter m. m., skulle nödgas anskaffa andra lokaler än de i den nya byggnaden tillhandahållna, så skall kronan, därest av staden i ifrågavarande byggnad då disponerade lokaler skäligen kunna av kronan för något ändamål utnyttjas, lämna staden gottgörelse med ett belopp, motsvarande lokalernas dåvärde. Kronan skall avgiftsfritt upplåta mark för till- eller nybyggnad, inrymmande lokaler, vilkas anskaffande kan ankomma på staden.

§ 16.

Uppkommer tvist rörande tillämpningen av detta avtal, skall tvisten hänskjutas till skiljemän jämlikt lagen den 14 juni 1929 om skiljemän.

Detta avtal träder i kraft den 1 juli 1938, under förutsättning att det samma dessförinnan godkänts för kronans del av Kungl. Maj:t och för stadens del av stadsfullmäktige i Malmö.

Efter avtalets ikraftträdande skola kronan och staden å ömse sidor, jämväl i de fall, då så ej särskilt i avtalet angivits, vara befriade från de förpliktelser, som finnas angivna i ovannämnda överenskommelse av den 2 och 15 juni 1928 samt i Kungl. Maj:ts brev den 29 maj 1925 angående anvisande av medel till förbättring av flygplatsen å Bulltoftafältet i Malmö, allt i den mån ej i detta avtal annat överenskommit.

Av detta avtal äro två exemplar upprättade och utväxlade.

Stockholm den 7 mars 1938.

Malmö den 7 mars 1938.

Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen.

Nils Bolinder.

C. Ljungberg.

För Malmö stad,
På Drätselkammarens tredje avdelnings vägnar:

Arvid Heister.

Ernst Håkansson. Axel E. Svensson.

Bengt Holming.

Bevittnas:

L. Hultman.

B. Skiöld.

ÖVERENSKOMMELSE.

I anslutning till det mellan Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, samt Drätselkammarens i Malmö tredje avdelning, å Malmö stads vägnar, den 7 mars 1938 träffade avtalet angående Bulltofta flygplats har, under förutsättning att sagda avtal vederbörligen godkännes, mellan styrelsen såsom luftfartsmyndighet och nämnda avdelning å stadens vägnar träffats följande överenskommelse:

1. De i § 11 av förstnämnda avtal avsedda områdena inom stadens gränser, där åtgärder kunna vara erforderliga till förhindrande av ny bebyggelse eller anordning, som kan innebära fara eller hinder vid flygplatsens användande för allmän lufttrafik, angivas å här bilagda översiktskarta. Å samma karta har för de särskilda områdena angivits för luftfarten icke hinderlig största höjd å byggnad eller å annan fast anordning.

Fråga om revision av nämnda karta skall upptagas till förhandlingar, därest endera parten så påfordrar.

2. Beträffande staden nu tillhörig mark inom område, som å den i punkt 1 nämnda kartan betecknas med siffrorna 0—2 m., förbinder sig staden att icke utan särskild överenskommelse mellan luftfartsmyndigheten och staden å densamma låta uppföra nybyggnad.

3. Beträffande de områden, som i denna överenskommelse angivas, skola fortsatta förhandlingar ske i gemensamt syfte att fastställa skäliga och ur båda parternas synpunkter godtagbara riktlinjer i fråga om de stadsplane- eller utomplansbestämmelser, som för stadens ändamålsenliga utveckling och bebyggande samt den allmänna luftfartens trygghet ur säkerhetssynpunkt må vara behöfliga. Resultatet av dessa förhandlingar skall ligga till grund för stadens medverkan i fråga om bestämmelser, varom nu nämnts.

4. Därest flygplatsen framdeles skulle erhålla sådan ändrad form eller sådana förhållanden eljest inträda, som medföra, att å översiktskartan för byggnad eller annan fast anordning angivna högsta höjd skäligen kan ändras till än större höjd, så förbinder sig luftfartsmyndigheten att, i vad på densamma ankommer, godkänna, att byggnad och fast anordning uppföres till den större höjden.

5. Tvist i anledning av denna överenskommelse löses på enahanda sätt som stadgas i förenämnda avtal angående Bulltofta flygplats.

Stockholm den 7 mars 1938.

Malmö den 7 mars 1938.

Kungl. Väg- och Vattenbyggnads-
styrelsen

Nils Bolinder.

C. Ljungberg.

För Malmö stad,
på Drätselkammarens tredje avdel-
nings vägnar:

Arvid Heister.

Ernst Håkansson. Axel E. Svensson.

Bengt Holming.

Bevittnas:

L. Hultman.

B. Skiöld.

*Bilaga D.***AVTAL.**

Mellan Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar och AB. Aerotransport, nedan kallat bolaget, har under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande träffats följande avtal rörande förvaltningen av Bulltofta flygplats:

§ 1.

Bolaget åtager sig att från och med den 1 juli 1938 till och med den 30 juni 1939 på nedan angivna villkor för kronans räkning förvalta och driva Bulltofta flygplats såsom flygplats till allmänt bruk.

Till flygplatsen höra:

dels av kronan för flygplatsen upplåten mark med därtill hörande kronan tillhöriga byggnader och anläggningar,
dels de områden, som av Malmö stad för ändamålet upplåtits,
dels ock inventarier enligt bilagda förteckning.¹⁾

§ 2.

Bolaget åtager sig att ombesörja flygplatsens drift och hålla den upplåten dygnet runt för alla statliga eller enskilda luftfartyg av svensk eller utländsk nationalitet, vilka enligt gällande bestämmelser äga rätt att begagna flygplatsen.

Bolaget åtager sig vidare att i fullgott skick underhålla såväl flygfältet med därtill hörande anordningar som ock i övrigt i upplåtelsen ingående, till flygplatsen hörande byggnader, anläggningar, inhägnader, vägar och inventarier.

§ 3.

Under avtalstiden skall gälla följande:

a) Bolagets underhållsskyldighet ifråga om flygfältet gäller, i vad angår redan planerade och iordningsställda delar därav, från upplåtelseidens början och, sedan Arbetslöshetskommissionens pågående planerings- och iordningsställningsarbeten avslutats, fältet i dess helhet. Vid avtalstidens slut skall fältet avlämnas i för dess utnyttjande för lufttrafikändamål fullt användbart skick.

b) De i upplåtelsen ingående byggnaderna, anläggningarna och inventarierna skola vid upplåtelseidens slut avlämnas i gott skick.

§ 4.

Bolaget åligger att ombestyras och bekosta alla anordningar, som för flygplatsens användning i internationell flygtrafik äro nödvändiga, såsom upplåtande av nu förefintliga lokaler för tull- och passgranskning o. dyl., dock att det på grund härav icke skall åligga bolaget att uppföra byggnader eller utföra andra nyanläggningar eller anskaffa till byggnader och anläggningar hörande fasta inventarier. Ändringar av byggnader, anläggningar eller därtill hörande fasta inventarier må ej företagas utan Luftfartsmyndighetens tillstånd.

¹⁾ Här ej intagen.

§ 5.

Det åligger bolaget:

a) att i egenskap av förvaltare av flygplatsen svara för att av Kungl. Maj:t, luftfartsmyndigheten eller annan vederbörande statlig myndighet meddelade villkor och bestämmelser ifråga om flygplatsens nyttjande till allmänt bruk iakttagas;

b) att svara för att drivmedel och smörjolja i erforderliga kvantiteter och av förekommande kvaliteter finnas tillgängliga på flygplatsen;

c) att svara för avgifter för erforderliga telefoner, som äro att hänföra till flygplatsens förvaltning;

d) att enligt av luftfartsmyndigheten meddelade bestämmelser genom flygledare leda och kontrollera all flygplatsen berörande flygning samt till vederbörande myndighet anmäla eventuella överträdelser av gällande förordningar och bestämmelser;

e) att uppbära de avgifter, vilka angivas i den taxa för flygplatsens begagnande, som fastställts eller kan komma att fastställas av Kungl. Maj:t;

f) att upprätta föreskriven löpande statistik över vid flygplatsen förekommande flygtrafik;

g) att sköta värme- och elektriska ledningar;

h) att utföra de åligganden, som enligt gällande flygplatsinstruktion påvila flygplatsförvaltningen;

i) att i samråd med luftfartsmyndigheten uthyra lokaler eller delar av flygplatsen;

j) att omhänderhava betesupplåtelse;

k) att uppbära för betesupplåtelse och uthyrda lokaler eller områden fastställda avgifter;

l) att på lämpligt sätt samt i erforderlig utsträckning ordna för allmänhetens inträde på och visning av flygplatsen.

§ 6.

Bolaget skall bland annat bekosta och ansvara för:

a) underhåll av flygplatsen med därtill hörande byggnader, anläggningar och inventarier;

b) uppvärmning och sotning av samtliga byggnader;

c) elektrisk energi i samtliga icke till bolaget eller annan uthyrda lokaler samt för yttre belysnings-, fyr- och kraftändamål;

d) allt för flygplatsens drift erforderligt vatten;

e) bensin, olja och dylikt för driften av för flygplatsens förvaltning inköpta fordon;

f) signalammunition, signaldukar och dylikt;

g) för lokaler i nuvarande omfattning för radio- och väderlekstjänst liksom lyse, värme och renhållning för dessa lokaler;

h) erforderlig renhållning i övrigt;

i) vakthållning på flygplatsen;

j) anskaffning och underhåll av redskap för fältunderhåll, verkstadsutrustning etc., som må vara erforderlig för omhänderhavande av flygplatsens förvaltning och drift;

k) brandförsäkring av i detta avtal ingående byggnader och inventarier hos brandförsäkringsinrättningar och till belopp, som av Luftfartsmyndigheten godkänns;

l) gäldandet av alla å avtalstiden belöpande skatter och onera för i upplåtelsen ingående fastighetsanläggningar och byggnader, i den mån de kunna hänföras till flygplatsförvaltningen.

§ 7.

Såsom ersättning till bolaget för dess handhavande av förvaltningsuppdraget får bolaget uppbära och behålla alla inkomster av start-, landnings-, förankrings- och hangaravgifter under avtalstiden liksom inkomster av betesupplåtelse och uthyrda lokaler eller områden, ävenledes alla från flygplatsförvaltningen härflytande inkomster.

§ 8.

Bolaget berättigas att såvitt avser tiden från och med den 1 juli 1938 av kronan utfå ersättning för förräntning och amortering av bolagets skuld till Malmö stads Gas- och Elektricitetsverk enligt ett mellan bolaget och sagda verk den 3 och 30 juli 1931 ingånget kontrakt rörande elektrisk fyr- och belysningsanläggning på flygplatsen. Denna rätt skall jämväl gälla för tiden efter detta avtals utgång.

§ 9.

Twister med anledning av detta avtal skola underställas Kungl. Maj:t, som äger därutinnan träffa avgörande.

§ 10.

Av detta avtal ha två exemplar utfärdats, av vilka vardera parten erhållit ett exemplar.

Stockholm den 9 mars 1938.

A.B. Aerotransport.

Axel Granholm. -

Per A. Norlin.

Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen

Nils Bolinder.

C. Ljungberg.
